

STATISTIČNE INFORMACIJE RAPID REPORTS

15. DECEMBER 2005
15 DECEMBER 2005

št./No 325

27 OKOLJE ENVIRONMENT

št./No 6

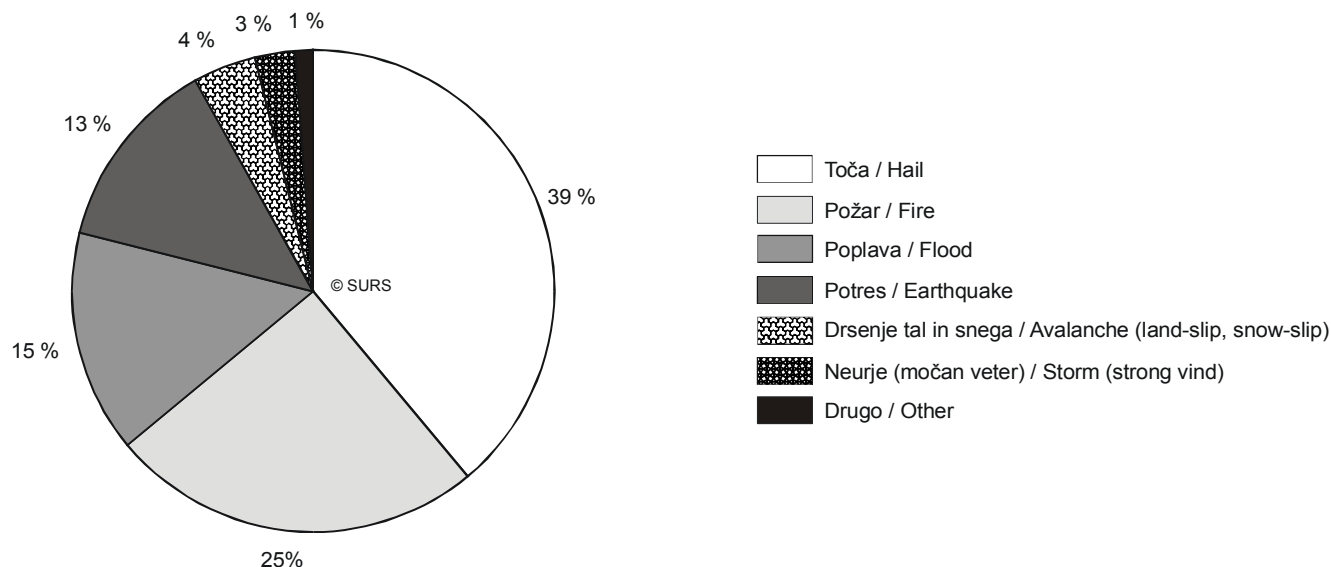
OCENJENA ŠKODA, KI SO JO POVZROČILE ELEMENTARNE NESREČE, SLOVENIJA, 2004

ESTIMATED DAMAGE CAUSED BY NATURAL DISASTERS, SLOVENIA, 2004

- Daljše časovne vrste podatkov o ocenjeni škodi, ki so jo povzročile elementarne nesreče, so od septembra 2005 na voljo tudi na podatkovnem portalu SI-STAT (<http://www.stat.si/pxweb/Database/Okolje/Okolje.asp>).
- V letu 2004 so največ škode povzročili toča (38,7 %), požar (24,5 %), poplava (15,2 %) in potres (13,0 %).
- Po oceni škode, nastale zaradi elementarnih nesreč, so bile izgube največje na gradbenih objektih ter na zemljiščih, med zasebno lastnino pa na gradbenih objektih in obratnih sredstvih. Med panogami dejavnosti so bile izgube največje v kmetijstvu, lov in gozdarstvu ter zasebnih gospodinjstvih.
- Med statističnimi regijami so imele zaradi elementarnih nesreč največje izgube goriška, savinjska in podravska regija. **Toča** je povzročila največ škode v podravski regiji, **požar** je najbolj prizadel gorenjsko regijo, **poplava** je napravila največ škode v savinjski regiji, zaradi **potresa** pa je bila najbolj prizadeta goriška regija.
- Škoda, ki so jo povzročile elementarne nesreče, je bila ocenjena v 177 občinah od 193; v 16 občinah ta škoda ni bila ocenjena.
- Since September 2005 the data on estimated damage caused by natural disasters are available with longer timer series in the SI-STAT database (<http://www.stat.si/pxweb/Database/Environment/Environment.asp>).
- In 2004 the damage was caused by hail (38.7%), fire (24.5%), flood (15.2%) and earthquake (13.0%).
- The greatest estimated damage was caused on buildings and lands, while among private ownership the greatest damage was caused on buildings and working means. By branches of activities, the greatest damage was caused in agriculture, hunting and forestry and in private households.
- Among statistical regions, the greatest damage because of natural disasters was caused in Goriška, Savinjska and Podravska regions. **Hail** caused the greatest damage in Podravska region, **fire** in Gorenjska region, and **flood** in Savinjska region, while **earthquake** only caused damage in Goriška region.
- The damage caused by natural disasters was estimated by 177 municipalities out of 193; 16 municipalities did not report any damage.

Slika 1: Ocenjena škoda po vzroku elementarne nesreče, Slovenija, 2004

Chart 1: Estimated damage caused by natural disasters, Slovenia, 2004

1. Ocenjena škoda po vzroku elementarne nesreče, Slovenija, 2004

Estimated damage caused by natural disasters, Slovenia, 2004

	Mio SIT	%	
SKUPAJ	17985	100%	TOTAL
Toča	6962	38,7	Hail
Požar	4402	24,5	Fire
Poplava	2727	15,2	Flood
Potres	2341	13,0	Earthquake
Dršenje tal in snega (plaz, usad)	743	4,1	Avalanche (land-slip, snow-slip)
Neurje (močan veter)	616	3,4	Storm (strong wind)
Ekološke nesreče (emisija plinov ipd.)	93	0,5	Pollution accidents (gas emissions and similar)
Suša	72	0,4	Drought
Drugo	20	0,1	Other
Škoda zaradi različnih škodljivcev in bolezni	9	0,1	Damage caused by different pests and diseases

2. Ocenjena škoda po vrstah sredstev in lastnini, Slovenija, 2004¹⁾

Estimated damage by type of means and ownership, Slovenia, 2004¹⁾

mio SIT

Sredstva	Znesek celotne ocenjene škode Total estimated damage			Znesek ocenjene škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini Estimated damage on all kinds of ownership, except private ownership			Znesek ocenjene škode na zasebni lastnini Estimated damage on private ownership			Means
	skupaj total	na poškodovanih sredstvih on damaged means	na uničenih sredstvih on ruined means	skupaj total	na poškodovanih sredstvih on damaged means	na uničenih sredstvih on ruined means	skupaj total	na poškodovanih sredstvih on damaged means	na uničenih sredstvih on ruined means	
SKUPAJ²⁾	17985	6133	11677	3072	2528	521	14913	3605	11156	TOTAL²⁾
Zemljišče	518	457	61	410	381	29	108	76	32	Land
Gradbeni objekti	9731	5266	4465	2412	1942	470	7318	3324	3994	Buildings
Oprema	79	0	79	17	0	17	62	-	62	Equipment
Dolgoletni nasadi	88	71	18	-	-	-	88	71	18	Lasting plantations
Gozdovi in divjad	236	227	9	168	168	-	68	59	9	Forest and wildlife
Stalež živine, perutnina in ribe	1	1	0	0	0	0	1	1	-	Livestock, poultry and fish
Obratna sredstva	7027	56	6971	2	2	1	7025	54	6971	Working means
Dobrine (kulturne dobrine, dobrine v gospodinjstvu)	70	0	70	0	0	0	70	-	70	Goods (cultural, household)
Druga sredstva in dobrine	58	56	3	38	35	3	21	21	-	Other means and goods
Stroški zaradi škode	175	-	-	24	-	-	151	-	-	Consequential costs
Posredna škoda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Indirect damage
Škoda na sredstvih slovenske vojske	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Damage on Slovene Army means

1) Seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.
Totals are not accurate due to rounding.

2) Vodoravni seštevki se ne ujemajo za znesek stroškov in posredne škode, ker teh zneskov ni bilo mogoče prikazati ne kot poškodovana ne kot uničena sredstva.
The horizontal sums do not match for the amount of consequential costs and direct damage, because these amounts could not be specified either as damage or as ruined means.

3. Pregled ocenjene škode po področjih dejavnosti, Slovenija, 2004¹⁾

Review of estimated damage by type of activity, Slovenia, 2004¹⁾

mio SIT

Dejavnosti	Celotna ocenjena škoda Total estimated damage		Škoda po sredstvih Damage on means				Stroški Consequential costs		Posredna škoda Indirect damage		Activities
	skupni znesek celotne ocenjene škode total estimated damage	od tega skupaj znesek škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini damage on all kinds of ownership, except private ownership	poškodovanih damaged		uničenih ruined		celotna ocenjena škoda total estimated damage	od tega skupaj znesek škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini damage on all kinds of ownership, except private ownership	celotna ocenjena škoda total estimated damage	od tega skupaj znesek škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini damage on all kinds of ownership, except private ownership	
			celotna ocenjena škoda total estimated damage	od tega skupaj znesek škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini damage on all kinds of ownership, except private ownership	celotna ocenjena škoda total estimated damage	od tega skupaj znesek škode na vseh oblikah lastnine, razen na zasebni lastnini damage on all kinds of ownership, except private ownership					
SKUPAJ	17985	3072	6133	2528	11677	521	175	24	-	-	TOTAL
A Kmetijstvo, lov gozdarstvo	7430	237	383	208	7024	29	23	-	-	-	A Agriculture, hunting and forestry
B Ribištvo	19	19	18	18	0	0	-	-	-	-	B Fishing
C Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	C Mining and quarrying
D Predelovalne dejavnosti	2731	-	6	-	2704	-	21	-	-	-	D Manufacturing
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	211	209	53	50	156	156	2	2	-	-	E Electricity, gas and water supply
F Gradbeništvo	681	667	677	663	2	2	1	1	-	-	F Construction
G Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	18	1	1	1	16	-	1	-	-	-	G Wholesale, retail; certain repair
H Gostinstvo	60	18	18	18	40	-	3	-	-	-	H Hotels and restaurants
I Promet, skladiščenje in zveze	1080	1075	777	772	299	299	4	4	-	-	I Transport, storage and communication
J Finančno posredništvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	J Financial intermediation
K Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve	5	5	4	4	1	1	-	-	-	-	K Real estate, renting.& business activities
L Dejavnosti javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje	737	737	713	713	19	19	5	5	-	-	L Public administ.& defence; comp.soc. sec.
M Izobraževanje	66	63	64	61	2	2	0	0	-	-	M Education
N Zdravstvo in socialno varstvo	4	4	4	4	-	-	0	0	-	-	N Health and social work
O Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti	109	33	9	9	84	13	15	11	-	-	O Other social and personal services
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P Private households with employees
Q Eksteritorialne organizacije in združenja	5	5	5	5	-	-	-	-	-	-	Q Extra-teritorial organizations
X Zasebna gospodinjstva od tega kmečka	4830 205	- -	3400 101	- -	1331 68	- -	99 36	- -	- -	- -	Private household of which farm household

1) Seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.
Totals are not accurate due to rounding.

4. Ocenjena škoda po vzroku elementarne nesreče po statističnih regijah, Slovenija, 2004

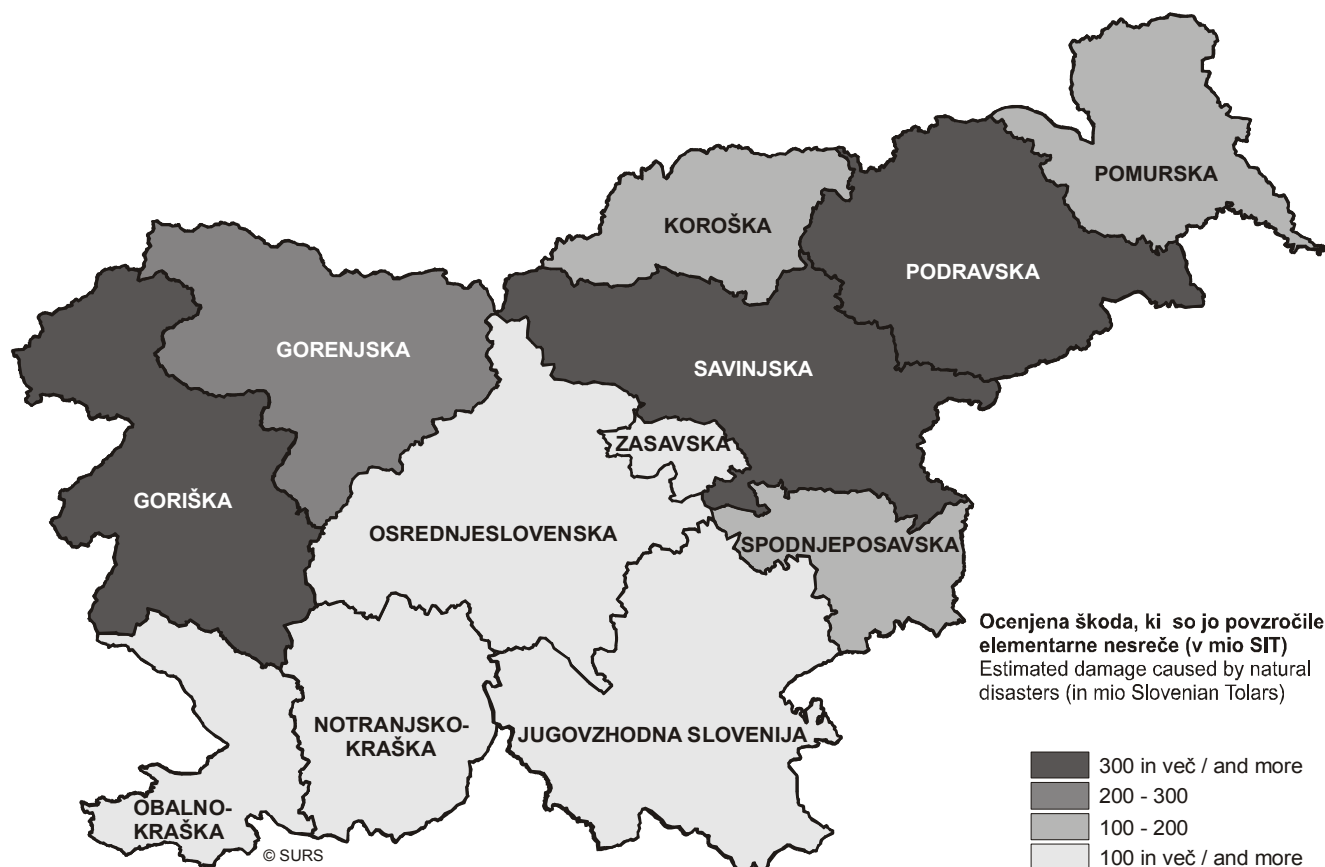
Estimated damage by reason of natural disasters and by statistical regions, Slovenia, 2004

mio SIT

Statistična regija Statistical region	Skupaj Total	Potres Earthquake	Poplava Flood	Požar Fire	Suša Drought	Neurje (močan veter) Storm (strong wind)	Toča Hail	Dršenje tal in snega (plaz, usad) Avalanche (land-slip, snow-slip)	Škoda zaradi različnih škodljivcev in bolezni Damage caused by different pests	Ekološke nesreče (emisija plinov, itd.) Enviro- mental accidents (gas emissions and similar)	Druge elemen- tarne nesreče Other disasters
SKUPAJ / TOTAL	17985	2341	2727	4402	72	616	6962	743	9	93	20
Jugovzhodna Slovenija	372	-	-	298	-	6	68	-	-	-	-
Gorenjska	2011	-	237	1548	-	79	24	123	-	-	-
Goriška	3812	2341	1106	264	2	71	0	26	2	-	-
Koroška	1276	-	1	896	-	157	70	43	-	93	16
Notranjsko-kraška	125	-	-	35	-	50	40	-	-	-	-
Obalno-kraška	134	-	-	37	-	12	85	-	-	-	-
Osrednjeslovenska	599	-	11	425	-	116	26	21	-	-	-
Podravska	3133	-	11	391	-	4	2648	77	2	-	-
Pomurska	1774	-	-	75	70	34	1568	27	-	-	-
Savinjska	3382	-	1345	375	-	68	1266	319	5	-	4
Spodnje-posavska	1186	-	-	23	-	-	1163	-	-	-	-
Zasavska	181	-	16	35	-	19	4	107	-	-	-

Slika 2: Ocenjena škoda, ki so jo povzročile elementarne nesreče, po statističnih regijah, Slovenija, 2004

Chart 2: Estimated damage caused by natural disasters by statistical regions, Slovenia, 2004

STATISTIČNA ZNAMENJA

- ni pojava
- ... ni podatka
- Ø povprečje
- * popravljen podatek
- 0 podatek je manjši od 0,5 dane merske enote
- 0,0 podatek je manjši od 0,05 dane merske enote
- 1) izpostavno znamenje za opombo pod tabelo
- () nezadostno preverjen ali ocenjen podatek
- z podatek zaradi zaupnosti ni objavljen

METODOLOŠKA POJASNILA

Namen statističnega opazovanja

je bil zbrati podatke o ocenjeni škodi, ki so jo povzročile elementarne nesreče.

Enote opazovanja

so vse elementarne nesreče, ki so se zgodile v Sloveniji v letu 2004.

Viri podatkov

Podatke o ocenjeni gmotni škodi, ki so jo povzročile elementarne nesreče v preteklem letu, zbiramo vsako leto s statističnim vprašalnikom Poročilo o oceni škode, ki so jo povzročile elementarne nesreče, obrazec ELNES.

Zajetje

V podatkih je zajeta vsa ocenjena gmotna škoda po posameznih elementarnih nesrečah, o katerih so nam poročale občine.

Podatke o toči in potresu smo prevzeli od Ministrstva RS za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR); podatke o požaru smo prevzeli od URSZR (Naravne in druge nesreče v RS v letu 2004); del podatkov o poplavih smo prav tako prevzeli od URSZR; podatke o oceni neposredne škode v kmetijstvu zaradi različnih škodljivcev in bolezni (hrušev ožig, virusi in fitoplazme ter hmeljeva uvelost) smo prevzeli od Fitosanitarnе uprave RS (FURS). Podatek o škodi zaradi različnih škodljivcev in bolezni je dejansko vrnjena odškodnina. Podatek o požaru zajema materialno škodo in stroške (stroški intervencije).

Definicije in druga pojasnila

Škoda je izguba, ki je lahko nastala na sredstvih in drugih dobrinah zaradi elementarne nesreče ali drugega vzroka. Vrste škode:

- neposredna (direktna) škoda na poškodovanih in uničenih sredstvih in dobrinah;
- posredna (indirektna) škoda;
- stroški, ki so nastali kot posledica neposredne škode.

Neposredna (direktna) škoda je škoda, ki je neposredno prizadejana sredstvu oziroma dobrini in se izraža v denarnem znesku, ki je potreben, da se poškodovano sredstvo oziroma dobrina popravita in vrneta v prvotno stanje, ali v znesku revalorizirane sedanje vrednosti uničenih sredstev oziroma dobrin.

Posredna (indirektna) škoda je dohodek, izgubljen zaradi zmanjšanja proizvodnje ali neustvarjenega prihodka kot posledica direktne škode na sredstvih za opravljanje dejavnosti.

Stroški so vrednosti posredne škode, ki je posledica neposredne škode. V podatkih o stroških so zajeti vsi izdatki za občasne obrambne ukrepe, za reševanje in oskrbo prebivalstva, živine in drugih dobrin med

STATISTICAL SIGNS

- no occurrence of event
- ... data not available
- Ø average
- * corrected data
- 0 value not zero but less than 0,5 of the unit employed
- 0,0 value not zero but less than 0,05 of the unit employed
- 1) footnote
- () incomplete or estimated data
- z data not published because of confidentiality

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

The purpose of the statistical survey

is to collect data on estimated damage caused by natural disasters.

Observation units

are all natural disasters that happened in Slovenia in 2004.

Data sources

We collect data on estimated damage caused by natural disasters in the previous year with the Report on Estimated Damage Caused by Natural Disasters (ELNES).

Coverage

The data cover all estimated damage caused by individual natural disasters reported by municipalities.

The data on hail and earthquake were taken over from the Ministry of Defence, Administration of the Republic of Slovenia for Civil Protection and Disaster Relief. The data on fire were taken over from the same source (Natural and others disasters in RS in 2004) as was a part of the data on flood. The data on estimated damage in agriculture because of different pests (*erwinia amylovora*; virus and phytoplasma; *ceratocytium* spp.) were taken over from the Phytosanitary Inspection Service. The data on damage caused by different pests were practically refund damages. The data on fire include material damage and consequential costs.

Definitions and other explanations

Damage is loss on means and goods caused by a natural disaster or by some other reason. Types of damage:

- direct damage on damaged or ruined means and goods;
- indirect damage;
- consequential costs as the result of direct damage.

Direct damage is direct damage on means or goods and is expressed in the amount of money needed to repair the damaged means or goods and to return them to the original condition or in the amount of revalued present value of ruined means or goods.

Indirect damage is income lost because of reduction of production or unrealised income caused by direct damage on means of production.

Consequential costs are the costs of indirect damage that is the result of direct damage. They include all expenses for temporary defence measures, for rescuing and providing people, animals and other goods

elementarnimi nesrečami ali neposredno po njih ali v zvezi z drugim dogodkom, ki je povzročil neposredno škodo.

Obratna sredstva so surovine, reprodukcijski material, gotovi izdelki, polizdelki, trgovsko blago, inventar, seme, gnojilo, krma, **poljedelski in vinogradniški pridelki**.

Oprema so vsi stroji in naprave, tovorna in motorna priklopna vozila in druga oprema, ki se uporablja za opravljanje kake dejavnosti (kmetijstvo, obrt, gostinstvo, promet in trgovino), razen osebnih avtomobilov, čolnov in manjših ladij; ti so prikazani kot dobrine v gospodinjstvu.

Dobrine v gospodinjstvu so osebni avtomobili, motorna kolesa, čolni, pohištvo, gospodinski aparati, televizijski in radijski sprejemniki in druga oprema (jedilni pribor, posteljnina, oblačila ipd.).

Druge dobrine so npr. umetniške slike, drugi umetniški predmeti, knjige idr. (ne upoštevamo zlata in nakita).

Vzroki za nastanek naravne nesreče so lahko različne narave: poplave (zaradi preobilnega deževja ali prehitrega taljenja snega), gozdni požari, snežni plazovi, zemeljski plazovi, seizmična aktivnost, vulkanski izbruhi ali pa različni meteorološki vzroki, kot so razna neurja (nevihte, snežni meteži) ali hud mrz (pozeba, žled). Pogosto se dogaja, da izhajata dva vzroka drug iz drugega, eden je prvotni, drugi pa drugotni (npr. udarec strele povzroči gozdni požar, poplava porušitev jezov); tedaj se kot vzrok upošteva tisti, ki je povzročil škodo.

Potres je naravni pojav, pri katerem pride do manjšega ali večjega premikanja tal, zaradi česar se porušijo in poškodujejo objekti, naprave in druge dobrine; posledica so ranjeni in mrtvi.

Poplava lahko nastane zaradi delovanja zunanjih ali notranjih voda ali zaradi hudournikov in planinskih voda.

Poplava zaradi delovanja zunanjih voda je (občasno) stihjsko poplavljanje terena (doline večjih vodnih tokov) zaradi izlivanja vode čez obrambne nasipe in jezove ali predore nasipov oziroma rušenje jezov in drugih varstvenih hidrogradbenih objektov. Pri tem so upoštevane tudi poplave, ki nastanejo zaradi ledenih ovir v vodnih tokovih.

Poplava zaradi delovanja notranjih voda je poplavljanje terena (nižinski predeli) z odvečnimi površinskimi vodami in visokimi talnimi vodami zaradi nenormalnega hidrološkega stanja in zaradi počasnega odvajanja teh voda (ni odvodnega omrežja ali nezadostne zmogljivosti).

Poplavljanje zaradi hudournikov in planinskih voda je nepričakovano poplavljanje terena z vodno maso, ki nastane na hudourniških tokovih in pri koncentraciji planinskih voda zaradi hitrega naraščanja vode, velike količine kamnitih naplavin in mulja ter velike rušilne moči neposredno po močnih krajevnih plohad in hitrem taljenju snega.

Suša je daljše obdobje, v katerem ne pade dovolj padavin za normalen razvoj in dozorevanje kmetijskih rastlin; take ratmere negativno vplivajo na velikost in kakovost pridelka; ta je zato bistveno manjši od triletnega povprečja.

Neurje je veter s hitrostjo 17,2 m na sekundo oziroma 82 km na uro ali več, ki lomi veje in debla, valja in lomi posevke, stresa plodove s sadnega drevja in prizadene škodo dobro vzdrževanim gradbenim objektom.

Toča je atmosferska padavina v trdnem stanju (led) s premerom 5 mm ali več, ki s svojim udarcem močno poškoduje ali uniči kmetijske kulture, lahko pa povzroči škodo tudi na drugih objektih (gradbenih ipd.).

Pozeba je nastanek ledenih kristalov, ki se pri temperaturi, nižji od 0°C, v različnih oblikah kopičijo na vodoravnih in navpičnih površinah; imenujemo jo lahko tudi slana ali ivje. Slana in ivje lahko močno poškodujeta kmetijske kulture.

Žled je tanka ledena obloga na drevju, napeljavah ali skalovju.

during or immediately after the natural disaster or for some other reason that caused direct damage.

Working means include all raw materials, reproduction materials, finished products, semimanufactures, merchandise, inventory, seeds, manure or fertiliser, feeding stuff, **field and vineyard produce**.

Equipment is all machines and other devices, lorries and trailers and other equipment for all kinds of activities (agriculture, crafts, hotels and restaurants, transport and trade) - passenger cars, boats and small ships are excluded. They are shown as household goods.

Household goods are passenger cars, motorcycles, boats, furniture, household appliances, TV and radio sets and other equipment (tableware, bedclothes, clothing, etc.).

Other goods are art paintings, other works of art, books, etc. (gold and jewellery are not included).

There are different **reasons for natural disasters**: floods (because of heavy rain or fast melting snow), forest fires, snow and land avalanches, seismic activities, volcano eruptions or various meteorological reasons such as storms (thunderstorms, blizzards) or heavy colds (frosts, freezing rain). Often there are primary and secondary reasons (e.g. a thunderbolt can be the reason for a forest fire, a flood can be the reason for destroying a dam); in such cases the reason is the one that caused the damage.

Earthquakes are natural phenomena where smaller or greater movement of earth is observed; this causes collapsing or ruining of buildings, equipment, etc.; the consequence are injured and dead people.

Floods can be caused by activity of surface and underground waters or because of steep mountain streams and rivers.

A flood caused by the influence of surface waters is uncontrolled flooding of area (valleys of big watercourses) caused by overflowing the dams or by ruining the dams or other hydro protecting objects. Floods caused by the ice barriers are also included.

A flood caused by the activity of underground waters is flooding of area (lowland) by high surface waters and high underground waters caused by high hydrological state and because of slow draining of these waters (there is no drainage or drainage is of low capacity).

Floods caused by steep mountain streams and rivers are cases of unexpected flooding of area as a result of a rapidly raising level of steep mountain streams and a big quantity of stone and slime alluvial material with great destructive power usually after strong showers or fast snow melting periods.

Droughts are long periods without enough precipitation for normal growth and ripening of crops, which has a negative impact on its quantity and quality, i.e. the crop is considerably lower than a three-year average.

Thunderstorms are strong winds blowing with a speed of 17.2 m per second or 82 km per hour or more and breaking branches and trunks, destroying the crops, shaking down the fruits and causing damage to the buildings.

Hail is atmospheric precipitation in solid state (ice) of 5 mm or more in diameter, which can severely damage or destroy crops or cause damage to buildings.

Frost is appearance of frozen crystals, which are at the temperature lower than 0°C gathered on horizontal or vertical surface and can be called white frost. White frost can cause severe damage to crops.

Sleet is frozen coverage on trees, installations or rocks.

Drsenje tal in snega:

- drsenje tal so nenadni geološki premiki zemeljske površine na poševnih terenih z jasnimi znaki prelomov na površini tal in drsenja, ki nastajajo v kratkem času in jih spremljajo močne deformacije in široke razpoke ter povzročijo škodo na gradbenih objektih;
- sem prištevamo tudi škode, nastale zaradi snežnih in kamnitih plazov, snežnih zametov.

Epidemija je porast obolenj zaradi nalezljive bolezni, ki po številu primerov, času, kraju in zajetu prebivalstva ni običajen, ter nenavadno povečanje števila obolenj s komplikacijami ali smrtnim izidom. Epidemija je tudi pojav dveh ali več med seboj povezanih obolenj za nalezljivimi boleznimi, ki se na posameznem območju še nikoli ali že več let niso pojavila, ter pojav večjega števila obolenj, katerih povzročitelj ni znan, spremlja pa jih febrilno stanje. Množični pojav teh bolezni lahko povzroči motnje v delovanju poslovnih subjektov ter znatno škodo v delovnem procesu.

Epizootija je nenavaden porast obolenj živali zaradi kužnih bolezni, ki lahko povzročijo veliko gospodarsko škodo. Rastlinski škodljivci in rastlinske bolezni, ki se lahko pojavijo tudi kot posledica invazije rastlinskih škodljivcev, prav tako lahko povzročijo veliko gospodarsko škodo.

Požar je vsak ogenj, ki je nastal zunaj kontroliranega ognjišča, ali ogenj, ki se je od tod razširil in se lahko naprej razvija z lastno močjo, pri tem pa povzroči materialno škodo.

Onesnaženost zemljišča je posledica izlivanja onesnaženih in strupenih voda iz rudniških flotacij in različnih drugih proizvodnih obratov, neustrezne uporabe kemičnih sredstev v kmetijski proizvodnji in drugih vzrokov. Kadar to onesnaženje preseže meje dopustne koncentracije, povzroči veliko in tudi dolgotrajno škodo na zemljišču, flori, favni, vodi in zdravju prebivalstva.

Onesnaženost voda (kopenskih in morja) je posledica naravnega in veliko intenzivnejšega onesnaževanja z organskimi substancami, različnimi kemijskimi spojinami, radioaktivnimi in drugimi nevarnimi snovmi (težke kovine, pesticidi, herbicidi itd.) iz industrije, kmetijstva in drugih oblik proizvodnje in storitev, iz urbanih okolij itd., ne glede na to, ali gre za namerna ali naključna onesnaženja, ki nastanejo kot stranska posledica neke okvare (akcidentne havarije). Vse to zmanjšuje uporabnost vode ne le za pitje, temveč tudi za druge namene. Nepovratno ali za daljše obdobje uničuje floro in favno v vodah in ogroža zdravje in življenje prebivalstva.

Onesnaženost zraka nastane z izpuščanjem plinastih snovi in trdnih delcev iz procesa zgorevanja, industrijskih procesov in motornih vozil. Zaradi izpuščanja onesnažujočih snovi v ozračje (zrak) se pojavljata kislilni dež in smog. Onesnažen zrak povzroča škodo na objektih, površinskih in talnih vodah, gozdovih in drugi vegetaciji, vodnih rastlinah in živalih ter ogroža zdravje prebivalstva.

Druge nesreče so nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem oziroma ki se zgodijo, ko različni dogodki pri opravljanju določene dejavnosti ali upravljanju sredstev za delo ter ravnanju z nevarnimi snovmi uidejo nadzoru in posledično ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ter okolje. Tudi take nesreče lahko povzročijo občutno škodo in tudi to je treba prav tako oceniti. Zaradi tehničnih pomanjklivosti, zastarele tehnologije, nezadostnih varstvenih ukrepov in napačne uporabe materialov nastajajo razne oblike okvar (havarij), ki lahko povzročijo eksplozije, požare, pokanje posod in izlivanje njihove vsebine, rušenje, vse to lahko povzroči precejšnjo gmočno škodo npr. v rudnikih, v gospodarskih obratih in drugih javnih objektih. Iz navedenih vzrokov lahko pride tudi do sevanja na predmete, prebivalce, floro in favno.

Land- and snow-slip:

- a landslide is caused by unexpected geological surface movement on the slopes with evident signs of ruptures on the surface and sliding. They are noticed in a short time, are accompanied by great deformation and wide fissures and cause great damage to the buildings;
- the damage caused by avalanches (snow and rocky) and snowdrifts are included.

An **epidemic** is the unusual growth of people falling sick (considering the cases, time and place) because of the infectious diseases. It means also many cases with the complications or even deaths. An epidemic is also the case when two or more infectious diseases, which have not been observed for a long time or never, outbreak in a combination. An epidemic is also a great number of sick people with high temperature, with the reason being unknown. A great number of such illnesses can cause some troubles in administration or considerable damage in the working process.

An **epizootic (epidemic animal infectious disease)** is unusual growth of animals falling sick because of the animal infectious diseases and can cause a great economic loss. Pest and other plant diseases as the result of pest invasion can also cause a great economic loss.

Fire is any blaze that has started outside the fireplace or has escaped from it and is expanding so much that it causes great material damage.

Land pollution is the result of discharging polluted or poisonous water from mine flotations and other manufacturing business, improper use of chemical substances in agricultural production and other reasons. When pollution exceeds the maximum allowed concentration it can cause big and long lasting damage on the fields, flora and fauna, water and people's health.

Water pollution (surface waters and sea) can be caused by natural reasons or by much more intense polluting with organic substances, various kinds of chemicals, radioactive and other dangerous substances (heavy metals, pesticides, herbicides, etc.) from industry, agriculture and other forms of production and services, from urban areas, etc., irrespective of whether pollution is made on purpose or accidentally or is a side effect of some damage (accidental damage). All such events diminish the use of water not only for drinking but also for other purposes. The flora and fauna can be ruined or destroyed for longer time, which means a great threat for people's health and life.

Air pollution is caused by emission of gaseous substances and solid particles from combustion processes, industrial processes and traffic. Acid rain and smog are the results of emission of polluting substances. Polluted air can cause a lot of damage on buildings, surface and underground waters, forest and other vegetation, water vegetation, animals and is also a great threat to people's health.

Other accidents are accidents caused by human activities. Various accidents can happen while handling hazardous substances and the result could be threatening to the life or health of people, animals, property, cultural heritage or environment. Such accidents can cause a great economic loss, which needs to be estimated. Sometimes technical deficiencies, out-of-date technology, inadequate safety precautions and wrong use of some materials cause different accidents such as explosions, fire, outpouring of substances or ruining, which can cause great material damage in mines, industrial buildings and other public facilities. Some of these reasons can also cause radiation of objects, people, flora and fauna.

Podatke o oceni gmotne škode, ki so jo evidentirale komisije za ocenjevanje škode, prikazujejo občine za vsako elementarno nesrečo posebej.

Podatke o oceni gmotne škode lahko dobijo občine od občinskih komisij za ocenjevanje škode, republiške komisije za ocenjevanje škode ali drugih strokovnih služb.

Omenjene komisije ugotovijo vrste škode po vzrokih nastanka škode, po območjih, sredstvih, ki so bila oškodovana, in dejavnostih, v katerih je škoda nastala, in ocenijo vrednost izgub. Rezultati ocenjevanja se uporabljajo za določanje konkretnih ukrepov za odpravo nastale škode in za ugotavljanje velikosti izgub v primerjavi z BDP.

Občine so pri izpolnjevanju navedenih poročil uporabljale Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode, ki so jo povzročile elementarne nesreče, objavljeno v Uradnem listu RS št. 67/03.

Podatke o toči smo zajeli v tabelah 2 in 3 kot uničena sredstva na obratnih sredstvih v kmetijstvu kot zasebna lastnina. Podatke o oceni neposredne škode v kmetijstvu zaradi hruševnega ožiga smo zajeli v tabeli 2 in 3 kot uničena sredstva na dolgoletnih nasadih v kmetijstvu kot zasebna lastnina.

Podatke o škodi zaradi požara smo zajeli v tabeli 2 kot uničena sredstva, in sicer zaradi požara v naravi (zemljišča, gozdovi in divjad), požara v objektih (gradbeni objekti), požara na prometnih sredstvih (oprema, dobrine) in zaradi drugih požarov (oprema). V tabeli 3 smo jih zajeli kot uničena sredstva v dejavnosti A, D, E, F, G, H, I, L, M, N, O in Q (Standardna klasifikacija dejavnosti, Ur. l. RS, št. 34/94, 3/95, 33/95, 15/96, 89/98, 12/99 in 2/02). Stroške smo zajeli v stroške zaradi škode.

Objavljanje podatkov

Letno:

- Statistične informacije. Ocenjena škoda, ki so jo povzročile elementarne nesreče.
- Slovenija v številkah
- Statistični letopis Republike Slovenije
- SI-STAT podatkovni portal:
<http://www.stat.si/pxweb/Database/Okolje/Okolje.asp>

The data on estimated damage recorded by commissions for estimating damage are shown by municipalities separately for each natural disaster.

Municipalities can get the estimation of the value of the damage from municipal commissions or the national commission for evaluating the damage caused by natural disasters or from other specialised institutions.

The mentioned commissions estimate damage by cause of damage, areas, means and activities where the damages occurred. The results of the estimation are used for defining the measures for improving the situation and for defining the loss in comparison with GDP.

In answering the questionnaires the municipalities used the Decree on the Methodology for Estimating Damages Caused by Natural Disasters, published in the Official Journal of RS, No. 67/03.

The data on hail are presented in Tables 2 and 3 as damaged means on lasting plantations in agriculture on private ownership. The data on estimated damage in agriculture because of erwinia amylovora are presented in Tables 2 and 3 as ruined means on lasting plantations in agriculture on private ownership.

The data on fire are presented in Table 2 as ruined means; fire in nature (land, forest and wildlife), fire in object (buildings), fire on traffic means (equipment, goods) and others fire (equipment). In Table 3 they are presented as ruined means in activities A, D, E, F, G, H, I, L, M, N, O and Q (Standard Classification of Activities, OJ RS, No.34/94, 3/95, 33/95, 15/96, 89/98, 12/99 and 2/02). Costs are presented in consequential costs.

Publishing

Yearly:

- Rapid Reports. Estimated damage caused by natural disasters.
- Slovenia in Figures
- Statistical Yearbook of the Republic of Slovenia
- SI-STAT database
<http://www.stat.si/pxweb/Database/Environment/Environment.asp>

Sestavila / Prepared by: Metka Pograjc

Izdaja, založba in tisk Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana, Vožarski pot 12 - **Uporaba in objava podatkov dovoljena le z navedbo vira** - Odgovarja generalna direktorica mag. Irena Križman - Urednica zbirke Statistične informacije Marina Urbas - Urednica podzbirke Mojca Noč Razinger - Slovensko besedilo jezikovno uredila Ivanka Zobec - Angleško besedilo jezikovno uredil Boris Panič - Naklada 275 izvodov - ISSN zbirke Statistične informacije 1408-192X - ISSN podzbirke Okolje 1580-1802 - Informacije daje Informacijsko središče, tel.: (01) 241 51 04 - El. pošta: info.stat@gov.si - <http://www.stat.si>

Edited, published and printed by the Statistical Office of the Republic of Slovenia, Ljubljana, Vožarski pot 12 - **These data can be used provided the source is acknowledged** - Director-General Irena Križman - Rapid Reports editor Marina Urbas - Subject-matter editor Mojca Noč Razinger - Slovene language editor Ivanka Zobec - English language editor Boris Panič - Total print run 275 copies - ISSN of Rapid Reports 1408-192X - ISSN of subcollection Environment 1580-1802 - Information is given by the Information Centre of the Statistical Office of the Republic of Slovenia, tel.: +386 1 241 51 04 - E-mail: info.stat@gov.si - <http://www.stat.si>